

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ НАУКИ

Шепетюк Л.В.

викладач економічних дисциплін,

Гусятинський фаховий коледж

*Тернопільського національного технічного університету
імені Івана Пулюя*

АГРАРНИЙ СЕКТОР, ЙОГО ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Аграрний сектор у сучасних ринкових умовах є дуже важливою стратегічною галуззю української економіки, що дає значній частині сільського населення робочі місця та забезпечує продовольчу безпеку. Однак зараз сільськогосподарське виробництво має ряд проблем, які вже тривалий час не вирішуються. Враховуючи те, що Тернопільська область вважається більш аграрною, ніж інші області України, тут виникають певні труднощі з працевлаштуванням населення. Тим більше в останні роки тенденція до зростання безробіття у селі поглибилась. У даному регіоні залишаються найнижчими в нашій країні середньомісячна заробітна плата, рівень залучення в економіку області інвестицій, в тому числі й іноземних, рівень експорту, розвитку малого підприємництва, податкових надходжень. Молодь, як правило, не може працевлаштуватись через відсутність навичок та незатребуваність спеціалістів за їхнім фахом. У сучасних умовах пандемії можна спостерігати значне скорочення робочих місць та низьку мотивацію праці. Тому високий рівень безробіття та низькі доходи змушують випускників вищих навчальних закладів шукати роботу в інших країнах.

Актуальною проблемою у сучасних умовах є також не раціональне використання земельних ресурсів. За останні роки землю найбільше орендують потужні агрохолдинги і малим фермерам важко конкурувати з ними. Основна мета діяльності агрохолдингів – максимальне отримання прибутку. Вони зацікавлені у вирощуванні більш прибуткових культур, якими є кукурудза, соняшник, ріпак та соя. У 2020 році лише 10 найбільших агрохолдингів контролювали 2,66 млн га сільськогосподарських земель. Аналіз статистичної звітності Тернопільської області показує, що більшість землекористувачів не проводить заходів, спрямованих на збереження родючості ґрунтів, а структура посівних площ не відповідає науково обґрунтованим вимогам. І така ситуація спостерігається майже у всіх областях України. Якщо тенденція зберігатиметься і надалі, то в недалекому майбутньому наша країна може опинитися на порозі гумусового голоду – серйозної екологічної катастрофи.

Якщо не змінити ставлення до землі, то з часом можна втратити можливість стати однією з найзаможніших країн світу. Внаслідок зміни погодно-кліматичних умов, багато країн у світі втрачає свої родючі землі. Тому Україні зараз вкрай важливо максимально ефективно використовувати потенціал земельних ресурсів і зміцнити свою позицію на світовому ринку. Враховуючи зростання чисельності населення планети, варто нарощувати розвиток власної переробної промисловості в аграрній сфері і збільшувати обсяги вирощування сільськогосподарських культур, щоб забезпечити населення достатньою кількістю продуктами харчування. У нас аграрна країна, і завдяки цьому ми могли б мати величезні прибутки. Але натомість на сьогодні розглядається законопроект про реформування управління у сфері земельних відносин та зняття штучних обмежень для спрощеного доступу до земельних ресурсів. Прийняття цього законопроекту може сприяти позбавленню українців сільськогосподарських угідь. Зникає особлива цінність нашої землі, яка знімається забороною, що прописана у Земельному кодексі про зняття верхнього шару ґрунту. Власники земельних ділянок будуть мати право тоді змінити їх цільове призначення, а іноземні юридичні особи зможуть набувати у власність сільськогосподарські угіддя. Такі дії позбавляють українців та державу в цілому отримувати додаткові прибутки та можливості вирощувати сільськогосподарську продукцію.

Отже, щоб покращити ситуацію в українських селах, створити нові робочі місця і захистити національні інтереси на законодавчому рівні потрібно систему управління у сфері земельних відносин, детально визначити всі загрози, що можуть виникати при впровадженні ринку землі, врахувати інтереси всіх учасників аграрного сектору. У сучасних умовах необхідно сприяти розвитку дрібних та середніх фермерських господарств. Зараз тільки фермерські господарства будуть сприяти розвитку сільських територій та створювати додаткові робочі місця для сільського населення.

На даний момент потрібно вирішити питання про створення Державного земельного банку, який зможе регулювати процеси купівлі та продажу землі, здійснювати фінансову підтримку аграрних підприємств шляхом здешевлення кредитів, створити ринкові механізми, які повинні допомогти сформувати ціну на землю.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку фермерських господарств та сільськогосподарської кооперації: розпорядження КМУ від 13.09.2017 р. № 664-р // Урядовий кур'єр. – 2017. – № 190. – 10 жовтня.
2. Статистичний щорічник України за 2019 р. // Державна служба статистики. 2019 – 605 с.
3. Статистичний збірник «Сільське господарство України» 2018 // Державна служба статистики. 2019. – 235 с.